

Täysistunto

Perjantai 22.5.2026 klo 13.00—13.31

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Venäjän kanssa tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen ja sopimuksen muuttamisesta tehdyn pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain soveltamisen keskeyttämisestä

Hallituksen esitys HE 60/2026 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 10/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.10 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Hyvät kollegat ja yleisö täällä paikan päällä ja nettien ääressä! Tämä hallituksen esitys ei ole tavanomainen verotekninen lakimuutos. Se on ennen kaikkea ulko- ja turvallisuuspoliittinen kannanotto. Itäinen naapurimaamme, vihollinen Venäjä, käy Ukrainassa raakalaismaista hyökkäyssotaa vielä tänäkin päivänä. Se rikkoo tietoisesti kansainvälistä oikeutta. Samalla Venäjä on järjestelmällisesti purkanut ne kansainväliset sopimukset, joiden varaan valtioiden välinen luottamus ja vastavuoroisuus rakentuvat. Sellaiseen valtioon me emme voi luottaa.

Tämä esitys koskee tilannetta, jossa Venäjä on yksipuolisesti elokuussa 2023 keskeyttänyt Suomen ja Venäjän välisen kaksinkertaisen verotuksen estämistä koskevan sopimuksen keskeisten artiklojen soveltamisen. Se on olennainen valtiosopimusrikkomus, eikä Suomi voi vain katsoa vierestä.

Arvoisa puhemies! Valtiosopimukset eivät ole meidän yksipuolista hyväntahtoisuuttamme. Ne perustuvat vastavuoroisuuteen ja sääntöihin. Kun Venäjä hylkää nämä säännöt, Suomi ei voi jatkaa sopimuksen soveltamista ikään kuin kyse olisi normaalista sopimus-kumppanista. Siksi tämä esitys tekee juuri sen, mitä oikeusvaltiolta edellytetään. Kyse ei ole kustosta, kyse on oikeusvaltion itsepuolustuksesta. On myös tärkeää sanoa ääneen, että tämä päätös on osa laajempaa kokonaisuutta, jossa Suomi irrottautuu Venäjän vaikutuspiiristä askel askeleelta taloudellisesti, oikeudellisesti ja poliittisesti. Hyökkäyssodan seurauksena Suomen ja Venäjän välinen taloudellinen kanssakäyminen on jo romahtanut. Esityksessä todetaan suoraan, että myös verosopimuksen soveltamisen keskeyttämisen taloudelliset vaikutukset jäävät valtion tasolla vähäisiksi. Edes valtiovarainvaliokunnassa ei nähty tarpeita muutokselle tämän esityksen osalta. Se kertoo yhdestä asiasta: Suomi ei enää elä Venäjän talouden varassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 54/2026 vp

Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota on osoittanut, että taloudelliset sopimukset, energiariippuvuus ja keskinäinen kauppa eivät estä autoritaarista valtiota ryhtymästä raakaan, voimaa käyttävään politiikkaan. Päinvastoin, niitä voidaan käyttää välineinä painostukseen ja kiristykseen. Siksi Suomi ei voi ylläpitää järjestelyjä, jotka luovat kuvan normaalista yhteistyöstä valtion kanssa, joka toimii häikäilemättömästi ja rikkoo niitä periaatteita, joille Euroopan rauha on rakennettu. Suomi tekee selväksi sen, että me seisomme Ukrainan rinnalla, me puolustamme kansainvälistä oikeutta ja emme voi hyväksyä sopimusten valikoivaa noudattamista. Siksi tämä esitys on oikeudellisesti perusteltu, ulkopoliittisesti johdonmukainen ja turvallisuuspoliittisesti välttämätön. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

13.15 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Niin, kysymyksessä on Suomen ja Venäjän välinen sopimus, ja valiokunta kannattaa sen soveltamisen keskeyttämistä 1.7.26 alkaen, koska Venäjä on jo yksipuolisesti keskeyttänyt sopimuksen keskeisten osien soveltamisen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.15 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Hänninen laajasti kuvasi tätä tilannetta, muuttunutta tilannetta, Venäjän suhteen, ja edellä valtiovarainvaliokunnan jäsen, edustaja Vähämäki toi esille sen, millä tavalla me valtiovarainvaliokunnassa tämän käsitelimme ja totesimme, kuten Vähämäki edellä, että tilanne on jo Venäjän yksipuolisella toimella muuttunut, ja tämä muutos nyt sitten toimeenpannaan tätäkin kautta.

Tällä aikaa eduskunnassa on käsittelyssä myös ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon päivittäminen, ja myös siinä Suomen ja Venäjän suhde asemoidaan vähän uudella tavalla, tai vähän enemmänkin uudella tavalla, ja myös viitotetaan sitä tilannetta, kun jossain vaiheessa Venäjän raakalaismainen hyökkäyssota Ukrainassa loppuu. No, se loppuu joskus, ja mikä on sitten lopputulos, sitä emme tiedä. Toivottavasti Ukraina pystyy vielä tuota taistelua jatkamaan, josta nyt viime aikoina olemme saaneet myös hyviä, myönteisiä signaaleja.

Toinen asia, jota itse toivon, että Suomessa vakavasti kyllä pohditaan, on tämä vanhan YYA-sopimuksen jatko, naapurussopimus, joka olisi nyt sopivasti kesällä tulossa katkolle. Mielestäni sen voisi hyvin myös jättää jatkamatta ja todettaisiin niin, että tulevaisuudessa kun joskus Venäjän hyökkäyssodan päätyttyä tulee aika normalisoida tai lähteä luomaan uusia suhteita Venäjään, ne tehtäisiin muuten kuin YYA-aikakauden ja naapurussopimuksen kautta ja ne tehtäisiin, kuten UTP-selonteossakin linjataan, yhdessä EU:n kanssa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 60/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.